

Amintiri despre profesorul dr. Mitja Skubic la aniversarea a 40 de ani de existență a lectoratului de limba română la Facultatea de Litere a Universității din Ljubljana

Jasmina Markič

Lectoratul de limba română sărbătorește 40 de ani de activitate în cadrul facultății noastre, în timp ce facultatea și universitatea sărbătorească 100 de ani de activitate. Cu ocazia acestei aniversări am dori să ne amintim de dr. Mitja Skubic (1926-2015), romanist, profesor emerit al Universității din Ljubljana, filolog în adevăratul sens al cuvântului, șef al Catedrei de Limbi și Literaturi Romanice la Facultatea de Litere și fondator al studiilor de hispanică în Slovenia. Mitja Skubic a absolvit italiana și franceza la Facultatea de Litere cu o diplomă în literatură, iar, ulterior, și-a luat doctoratul în 1965, cu o lucrare dedicată verbului italian. Un an mai târziu a devenit lect. univ. de filologie romanică, iar în 1972 conferențiar universitar de istorie italiană. A fost numit profesor universitar de lingvistică romanică și spaniolă în 1982. S-a retras în 1997, dar a continuat să colaboreze cu Departamentul de Limbi Romanice în următorii ani.

Studiile sale se concentrează pe trei direcții principale: sintaxa limbii italiene și a verbului romanic în general, lingvistica romanică comparată și studiul istororomânei, discursurile în dialectul venețian din Istria și în dialectele slave

occidentale din zonele de interferență etnică și lingvistică. Curiozitatea sa științifică și cunoștințele sale profesionale l-au determinat să exploreze diverse aspecte lingvistice în mai multe limbi romanice: italiană, spaniolă, română, friulană și catalană. Este cunoscut în mediul academic internațional ca autor de numeroase articole științifice și profesionale, trei monografii științifice, recenzii și alte contribuții, redactate în cel puțin cinci limbi străine. De asemenea, a scris două manuale: *Introducere în lingvistică romanică* și *Limbile romanice* și o monografie despre studiile romanice din Slovenia. Interesul său pentru lingvistica romanică comparată l-a determinat să acorde o atenție deosebită studiilor iberice, ceea ce a dus la înființarea unei specializării de limbă și literatură spaniolă la universitatea noastră, fapt ce demonstrează abilitățile organizatorice excepționale ale lui Mitja Skubic. Introducerea studiului limbii spaniole la Universitatea din Ljubljana a necesitat mult timp și, în plus, o luptă quijotică împotriva diverselor mori de vânt.

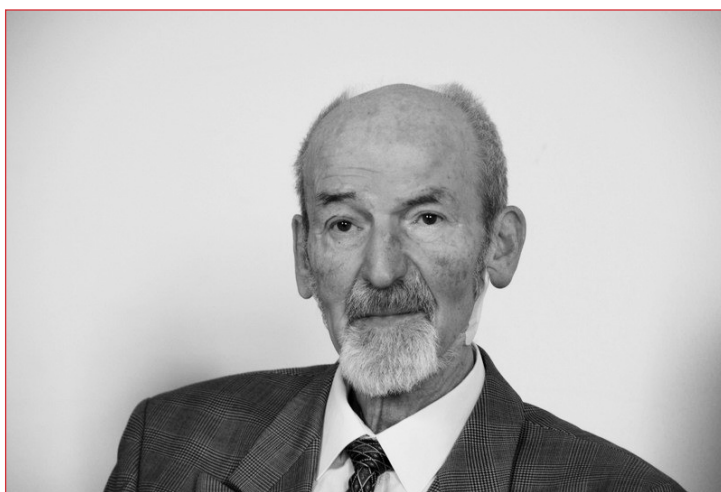
Mitja Skubic a încercat permanent să completeze studiul limbilor romanice și cu ore de română, portugheză, catalană, friulană sau chiar galeză, chiar dacă aceste cursuri erau doar opționale. Profesorul Skubic are, de asemenea, meritul de a fi introdus cursurile de limba română la facultatea noastră, cursuri pe care le-a susținut, întotdeauna, activ. A învățat el însuși limba română și a predat limba română în cadrul cursurilor de lingvistică romanică comparată. Din punct de vedere științific, a considerat studiul limbii române important în cadrul romanisticii din mai multe motive:

În primul rând, pentru că româna a păstrat o variantă veche a latinei, cea din secolele al II-lea și al III-lea, acesta fiind motivul pentru care se spune că româna este arbitrul fenomenelor lingvistice romanice și că, în acest sens, decide în privința cronologiei [...] Celălalt motiv pentru care romaniștii sunt interesați de română este faptul că româna este limba din cadrul familiei limbilor romanice care a schimbat radical imaginea latinei, doar franceza fiind mai radicală în anumite aspecte ale limbii. Cu toate acestea, influența slavă asupra sistemului limbii și a vocabularului este incontestabilă.

Romaniștii sunt atrași de studiul limbii române datorită similității anumitor fenomene lingvistice cu alte limbi romanice, dar și datorită diferențierii ei de altele. De data aceasta, nu ne referim

la inovație, ci la păstrarea elementelor latine vechi. Comparația românei cu limbile iberice și cu limbile vorbite în anumite zone din Alpi confirmă teoria lui Bartoli referitoare la regiunile centrale și periferice. (Skubic, Mitja. *Romanski jeziki*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 1988: 103-105)

Importanța contribuției sale la lingvistica romanică a fost recunoscută atât de Universitatea din Ljubljana, cât și de publicul internațional larg: a devenit profesor emerit la universitatea de origine imediat după pensionare și a primit, printre altele, înalte onoruri naționale: Ordinul Italian *Commendatore* și Ordinul Spaniol Isabela Catolică.



Slika 1: Prof.dr. Mitja Skubic